

మగవంశము - ఆశ్రయ

పాలగుమ్మి వద్దరాజు

అసలు ప్రొఫెసర్ రామగోపాల్ కి, ఆ చిన్న కాలేజీలో రసాయనశాస్త్రం బోధించే పనంటేనే తలనొప్పి. బొత్తిగా రంగూరుచీ లేని అధ్యాపక పదవిమీద అయివ్వతేకాదు ఏవగింపుకూడాను, అతనికి. అతడు వొద్దన్నా, అతని శిష్యులూ, సహాధ్యాయులూకూడ అతన్ని ప్రొఫెసర్ అని పిలుస్తుంటారు. ప్రొఫెసర్ అన్న పదం వినగానే అతనికి కాలేజీ ఆవరణలో ఉన్న నల్లరాతి విగ్రహం గుర్తుకొస్తుంది. ఏకోశానా మానవత్వంలేని గంభీరమైన రేఖలతో, గడ్డకట్టుకుపోయిన జ్ఞాన భాండారానికి చిహ్నంగా నిలబడి ఉంది ఆ విగ్రహం, అతని దృష్టిలో. రామగోపాల్ చలాకీ అయినవాడు. అతని చలాకీతనం ఒకప్పుడు సహజంగా కనిపిస్తుంది. మరొకప్పుడు నటనలా కనిపిస్తుంది. సహజత్వంనించి నటనలోకి మార్పు అనుకోకండా వస్తుంటుంది, చటుక్కుని. అంచేత నటనకూడా అతనికి సహజమే ననుకుంటారు ఎరుగున్నవాళ్లు. సాటి మగవాళ్ళమధ్య ఉన్నప్పుడు అతనికి పట్ట పగ్గాలుండవు. పిరగబడి ప్రవర్తిస్తాడు. నచ్చిన తినుబండార ముంటే పక్కవాడి ప్లేటులోంచి తీసుకు తినేస్తాడు. ఎరమరికలు లేకండా కొత్తవాళ్ళతో అయినా పరాచకాలాడతాడు. తనమీద తనే ఛలోక్తులు విసురుకుని ఆనందిస్తాడు. ఆడవాళ్ళ వాసన తగిలితేమాత్రం అతి

నాగరకు డైపోతాడు. కాలూ చెయ్యి కదపడం దగ్గర్నించి, మాటా గొంతు వరకూ, అన్నీ బిగుసుకుపోయినట్టు పని చేస్తాయి. ప్రతిమాటా ఊమార్పణలతో ప్రారంభిస్తాడు. రాని చిరునవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుంటాడు. తన గాభరా కప్పి పుచ్చుకోడానికి, లేని ఉత్సాహం నటిస్తాడు. ఆడవాళ్ళ మెదడుమీద తన కంతగా గురిలేదని, అతిమర్యాదగా అపహసిస్తాడు. అయినా అతడంటే, సామాన్యంగా ఆడవాళ్ళందరికీ సరదాయే. అతి సాహసంగా అతడు వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలు ఎంత భయంకరమైనవైనా, అతను ఊరికే సరదాకోసం అంటున్నాడేగాని. అవన్నీ అతనివి కావని ఆడవాళ్ళ నమ్మకం. అతని విపరీతాభిప్రాయాలు కాలేజీ అధికారులవరకూ పాకినా, వారుకూడా అంతగా పట్టించుకోలేదు. మొరిగేకుక్క సామాన్యంగా కరవదని బహుశా వాళ్ళుకూడా ఉపేక్షించి ఉంటారు. రామగోపాల్ పలుకుబడికి ఒక ముఖ్య కారణం ఉంది. అతని వయస్సు ఇరవై అయిదు; అతని కింకా పెళ్ళికాలేదు. అతనికి మామగార్లు కావడానికి ఆడబిడ్డల తండ్రులు ఎన్ని ప్రయత్నాలన్నాచేశారు. ఈ దేశంలో ఇరవై దాటిన యువకుడెవడూ సామాన్యంగా బ్రహ్మచారిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోలేడన్న సాధారణ

సిద్ధాంతాన్ని, రామగోపాల్ పూర్వ పక్షం చేశాడు. అంచేత, రామగోపాల్ని అకస్మాత్తుగా కాలేజీనించి బహిష్కరించడానికి దారితీసిన సంఘటనలు అందరికీ ఆశ్చర్యం గొలిపాయి - రామగోపాల్కికూడా. ఒకనాడు రసాయన సంయోగాన్ని గురించి అతను ఉపన్యసిస్తుండగా, ఆ కళ్లు మొదటిసారిగా అతన్ని తికమకపెట్టాయి. పరస్పర విరుద్ధమైన రెండు శక్తుల మధ్య ప్రకృతిసహజంగా బలవత్తరమైన ఆకర్షణ ఉండడం విషయమై, అతను మహా ఉత్సాహంగా ఉపన్యసిస్తున్నాడు. ప్రకృతిలోంచి ఎన్నో ఉదాహరణలు ఎత్తించాడు. అకస్మాత్తుగా అతని ధోరణి ఆగిపోయింది. ఉణంసేపు తను ఏ విషయమై మాట్లాడుతున్నాడోకూడా మరిచిపోయాడు. ఆ కళ్లు అతని కళ్ళల్లోకి తడేకంగా చూశాయి. అతన్ని దూసుకుపోయి, అతని వెనకాల ఎక్కడో కేంద్రీకరించినట్టు, అతనికి చిరాకు పుట్టుకొచ్చింది. ఆ కళ్ళ యజమాని వేపు ఒక ప్రశ్న విసిరాడు. 'ఇప్పుడు నేను ఏ విషయం చెప్పాను?' అమ్మాయిలేచి నిలబడింది. తలవంచుకుని అంది, "క్షమించండి, నేను వినలేదు." వంచిన కళ్ళలో కొంచెం తడి రామగోపాల్ కి చూచాయగా కనిపించింది. నిండు క్లాసులో జరిగిన ఈ అవమానానికి అమ్మాయి కంట తడిపెట్టడం సహజమే. ఆ ప్రశ్న ఎందు కడిగానా అని పశ్చాత్తాప పడ్డాడు రామగోపాల్. ఆ గంట సేపు ఏదోవిధంగా పాఠం నడిపించాడు. అయితే అతని సహజధోరణి ఆ రోజుని మళ్ళీ అతనికి రాలేదు. ఆ గంట అయిపోయాకకూడా చాలా సేపటివరకూ, ఆ కళ్ళు అతన్ని వెన్నాడుతూనే ఉన్నాయి. అతని శిష్యుల ముఖాలు అతనికి గుర్తున్నా, సామాన్యంగా వాళ్ళ

పేర్లు గుర్తుండవు. అంచేత ప్రాక్టికల్ క్లాసులో అలెండ్లెన్ను వేసేటప్పుడు ఆ అమ్మాయి పేరు ప్రత్యేకంగా గుర్తుంచు కున్నాడు. ఆమె పేరు, రాధ. ఆ క్లాసు అవుతున్న రెండు గంటలూ ఆమెను పరీక్షగా చూస్తూనే ఉన్నాడు రామ గోపాల్. ఆమె అతి చాకచక్యంగా పరి

శుభ్రంగా పనిచేస్తుంటే మనసులో మెచ్చు కున్నాడు. ఆమె తన నోటు పుస్తకం పట్టుకుని అతని దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు యాదాలాపంగా అన్నాడు.

“మీ ఆడపిల్లలు రి కార్డు లూ అవీ బాగానే రాస్తారు. అయితే అసలీ నైన్ను గ్రూపు లెందుకు పుచ్చుకుంటారో నా

కర్తంకాదు. నైన్ను చదవాలంటే మెద దులో మగతన ముండాలి.”

“సార్! నైన్నులో ప్రఖ్యాతిగడించిన ఆడవాళ్ళుమట్టుకు లేరాండి? మాడామ్ క్యూరీలాంటివాళ్ళు,” అందామె. రామ గోపాల్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

“ఆమె అంత ఆడదికాదు.”

అనుకోకుండా రాధ, “అయ్యో!” అని అరవడంతో ఆ సంభాషణ ఆగి పోయింది, రామగోపాల్ కిందికి చూశాడు. అతని కొత్తపాంటు మడత నిండా సిరా ముద్దగా పడింది. అతని కాలిదగ్గర పగిలిపోయిన రాధ పెన్నుంది. రాధ ఎంతో నొచ్చుకుంది. తన తెలివితక్కువకి విచారాన్ని వెలిబుచ్చింది. రామగోపాల్ ఫరవాలేదని, ఎంత తేలికగా అన్నా. అతని మనస్సుని ఒక సందేహంమాత్రం గట్టిగా పట్టుకుంది - రాధ చేతిలోంచి పెన్ను దానంతటదే పడిపోలేదని.

ఆ తరువాత రకరకాల చిన్నసంఘటనలు రామగోపాల్ అనుమానాన్ని మరింత బలపరిచాయి. అయితే తన మనస్సులో అనుమానాలు నిజమని రుజువు చెయ్యడానికి తగినంత సాక్ష్యంమాత్రం అతనికి దొరకలేదు. స్థూలంగా చూస్తే అవన్నీ అమాయకంగానే కనబడతాయి. ఆమె హావభావాల్లోనూ, కళ్ళల్లోనూ, చెక్కిళ్ళలోనూ, అతనితో మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఆమె గొంతులో మోగే వింత శ్రుతుల్లోనూ అంత అమాయకం కానిదేదో అతనికి స్ఫురించేది. లేబరేటరీ బల్లల మధ్య చిన్న సందుల్లో, అనుకోకుండా తగిలినట్టు ఆమె శరీరం అతనికి తగిలేది, కావాలని అతను ఒదిగి వెళ్ళినాసరే. అప్పుడప్పుడు అర్థంలేని చిలిపిసందేహాలు తీర్చమని అతనిదగ్గర కొస్తుండేది. రికార్డు పుస్తకం అతని చేతుల్లోంచి తీసుకునేటప్పుడు, అవసరం లేకపోయినా ఆమె వేళ్ళు అతని వేళ్ళకు తగిలేవి. తన గుండె నిబ్బరాన్ని గురించి రామగోపాల్ కి ఎంత నమ్మక మున్నా, ఈ చిన్న విషయాలు అతన్ని ఆరాటపెట్టడం మానలేదు. ఆమె ఎదట ఉన్నా లేకపోయినా, ఆమె ఆలోచనలు నిత్యం అతన్ని ఆవరించేవి. ఆమె ఆడుతున్న నాటకం అంతా తను చూసి ఆనందిస్తున్నట్టు తన్ను తాను సమర్థించుకునేవాడు.

దసరాశలవల్లో కొందరు విద్యార్థుల్ని తీసుకుని అతను పాపికోండలకు ఎక్స్ కర్వన్ వెళ్లాడు. అందులో రాధకూడా ఉంది. అతని అనుమానాలు వట్టి అనుమానాలే కాదని అక్కడ జరిగిన ఒక సంఘటనవల్ల అతనికి రుజువైంది. అతను మగ విద్యార్థులతో కలిసి గోదావరిలో స్నానం చేస్తున్నాడు. ఆడపిల్లలంతా నీటిమీదికి వంగి ఉన్న ఒక కొండ కొమ్ముమీద కూర్చుని చూస్తున్నారు. చటుక్కుని అతనికి ‘కెప్పు’మని ఒక కేక, ‘దభీ’మని శబ్దం వినిపించాయి. అతడు తిరిగి చూశాడు, అతనికి నాలుగయిదు గజాల దూరంలో ఒక ఆడపిల్ల మునుగుతూ తేలుతూ నీటిలో కొట్టుకుంటోంది. రెండుశారల్లో ఆమె నందుకుని తల పైకెత్తాడు. ఆమె రాధ. ఆమెకు స్వప్నహలేదు. తన భుజంమీద ఎత్తుకుని ఆమెను గట్టుకి చేర్చాడు. గట్టు ఎక్కుతుండగా ఆమె ఎడంచెయ్యి అతని మెడను చుట్టుకుంది. ఆ చుట్టుకోడం స్వప్నహలేని స్థితిలో చుట్టుకున్నట్టు లేదు. ఆమె మెలకువగానే ఉందని అతనికి రూఢిగా తెలుసు, రుజువు చెయ్యలేకపోయినా.

ఆఖరుఘట్టం ఒక రాత్రి చీకటిలో జరిగింది. ఆ రోజు కాలేజీలో ఏదో సభ జరిగింది. సభ ముగిశాక ఆడపిల్లలూ, అతిథులూ అంతా వెళ్ళిపోయాక, బంట్లోతులికి చెయ్యవలసిన పనులేవో పురమాయించి అతను ఇంటికి బయలుదేరాడు. కాలేజీనుంచి రోడ్డు చేరుకోడానికి అడ్డదారి కట్టుంది - ఒక పెద్ద మామిడితోపు మధ్యనించి. కారుచీకటిగా ఉన్నా అలవాటైన దారిగనక రామగోపాల్ కాలిబాటను పట్టుకుని నడుస్తున్నాడు. చటుక్కుని మెత్తని శరీరం ఒకటి ఆపాదమస్తకం అతనికి తగిలింది. నడక వేగంవల్ల ఆ తాకిడికి తబ్బిబ్బి కిందపడబోయి ఆపుకున్నాడు.

“చీకట్లో కనబడలేదు మేస్టారూ,”

అన్న రాధ గొంతు అతన్ని ఆరాటపెట్టింది.

అతని మెడను వేడెక్కిపోయింది. పరస్పర సంబంధంలేని ఊహలు ఎన్నో అతని మనస్సును ఉప్పెనగా ముంచెత్తాయి. నిర్మానుష్యమైన ఆ అడ్డదారిలో రాధ-ఆడవాళ్ళంతా, అతిథులంతా వెళ్ళిపోయాక-ఆ పైని రాధ ఇంటికి ఇదిదారే కాదు. ఇక్కడెందుకుంది? ఎందుకూ? రామగోపాల్ కి ఆ సమయంలో తనేం చేస్తున్నాడో తెలియదు. గుడ్డి ఉద్రేకంలో రాధని గట్టిగా గుండెలకు అదుముకున్నాడు. రాధ తోట మారు మోగేటట్టు పెద్దగా అరిచింది. ఎక్కణ్ణిచో ఒక బాటరీ లైటు వాళ్ళిద్దరి మీదా పడింది. అతను జావలా అయిపోయాడు. అతని చేతులు పట్టువిప్పి రాధ నొదిలేశాయి. రాధ పరుగెత్తుకుని ఏడుస్తూ బాటరీ లైటువైపు పరుగెత్తడం అతనికి గుర్తుంది. అతని నుదుటిమీద చల్లని చెమటలు పుట్టాయి. ఆ తరువాత జరిగిన అల్లకల్లోలంలో అతనికి ఎవరూ గుర్తులేదు. ఏమీ గుర్తు లేదు.

మరునాడు ప్రెస్సిపాల్ కబురంపితే వెళ్ళాడు రామగోపాల్. ప్రెస్సిపాల్ కొంచెం క్లిష్టమైన విషయం చెప్పవలసివస్తే, అసలు పదాలు వొదిలేస్తుంటాడు. ఎంతకీ పూర్తి కాని వాక్యాలు వింటుంటే చిరాకు పుట్టుకొస్తుంది.

“చూడండి, చాలా-విచారకరమైన... మీ విషయం మేం చాలా....విచారకరమైన....విషయం ఏమిటంటే .... విచారకరమైన....”

రామగోపాల్ ఆరవసారి ‘విచారకరమైన’ వినబడ్డాక ఇంక తట్టుకోలేక కొంచెం తీవ్రంగా అన్నాడు,

“విషయం ఎంత విచారకరమైనదైనా, నా అభిప్రాయాలు అంత విచారకరమైనవి కావని మనవి చేస్తున్నాను.”

“అబ్బేబ్బే! ఆ విషయంలో....మాకు-
చర్చించడానికి...విచారకరమైన విషయం
ఏమంటే..మేము-ఈ సందర్భంలో అనేక
కోణాలనుంచి విచారించి....”

ప్రిన్సిపాల్ వాక్యం పూర్తిచెయ్య
కుండానే రామగోపాల్ తన రాజీ
నామాను ఆయనకు అందజేసి వెళ్ళి
పోయాడు. ఒక్కసారి అసలు విషయం
బైటికి కక్కిన తరవాత, ఇంక ఈ
సంఘటన యొక్క నీతి విషయమై రామ
గోపాల్ ని హెచ్చరించడానికి ప్రిన్సిపాల్
పెద్ద ఉపన్యాసం సిద్ధం చేసుకున్నాడు.
రామగోపాల్ రాజీనామా ఉత్తరంవల్ల
ఐనాక ఆయన కా అవకాశం పోయింది.

కాలేజీకి తిలోదకా లొదిలొక, రామ
గోపాల్ మరొక కాలేజీలో ఉద్యోగం
కోసం ప్రయత్నించలేదు. ఈ కథ ప్రతి
చోటికి పాకిపోతుంది. ఉద్యోగానికి వెళ్ళిన
చోటల్లా దీని విషయమై సముజాయిషీ
చెప్పుకోవలసిన స్థితి పడుతుంది. అతను
ఏం చెప్పినా ఎవరి అనుమానాలు వాళ్ళ
కుంటాయి. ఇల్లాంటి విషయాల్లో సాను
భూతి సహజంగా ఆడపిల్లమీ దుంటుంది.
ఒక చిన్నపిల్ల పన్నిన ఉచ్చులో పడిపోయి
ఆమె చేతుల్లో అపజయాన్ని బప్పుకోడం
అతని కిష్టంలేదు. తాను ఏదో ఒకటి చేసి
ఈ లోకాన్ని - ముఖ్యంగా ఆడవాళ్ళ
లోకాన్ని - జయించాలని నిశ్చయించు
కున్నాడు. తన ఆశయానికి వెళ్ళి అడ్డొ
స్తుందిగనక, తనకు వెళ్ళే వద్దను
కున్నాడు. స్త్రీ మనస్తత్వాన్ని గురించి
వైజ్ఞానిక గ్రంథాలు తెప్పించి చదవడం
ప్రారంభించాడు. ఆ తరవాత ఆవిష
యమై అధికారంతో వ్యాసాలు
వ్రాయడం మొదలుపెట్టాడు; కథలు
వ్రాయడం మొదలుపెట్టాడు.

స్త్రీ పురుష ప్రకృతుల విషయంలో
అతనికన్నా తెలిసినవారెవరూ లేరని
దేశంలో ప్రఖ్యాతి గడించాడు రామ
గోపాల్. స్త్రీ మనస్సు లోతులు కొలవ

డంలో అతనికన్నా ఘటికులు లేరన్నారు.
వందలాది స్త్రీ పురుషులు రకరకాల
సమస్యల్ని పట్టుకుని పరిష్కారంకోసం
అతనిదగ్గరకు రావడం మొదలుపెట్టారు.
అతని రచనలలో ముఖ్యంగా ప్రజల్ని
ఆకర్షించింది, ఆడవాళ్ళయెడల అతను
చూపే చురుకైనా, సానుభూతి కలిగిన ఒక
చిత్రమైన దృక్పథం. నాగరక సమా
జంలో స్త్రీ మనస్సు ఎన్ని వింత వింత
మార్గాల్లో ప్రయాణం చేస్తుందో, పైకి
కనబడే చమత్కారాలకు అడుగున ఎటు
వంటి అనాగరక చిత్తవృత్తులు ఆమెలో
అగ్నివర్షతాల్లాగ రగులుతుంటాయో,

అతనికన్నా స్పష్టంగా, అతనికన్నా చమ
త్కారంగా చెప్పినవారెవరూ లేరు.

నాగరక సమాజంలో, సంస్కారుల
ఇళ్ళల్లో, మేధావుల సభలలో, కవి
గాయకుల కూటాల్లో, క్లబ్బుల్లో, అతని
కున్న పలుకుబడి, అతనికున్న గౌరవం
మరెవ్వరికీ లేవు. ముఖ్యంగా నాగరక
స్త్రీ లందరికీ అతను ఆరాధ్యుడు. ప్రతి
దినం ఏజమీందారిణో, ఏ స్త్రీ సమాజ
కార్యదర్శో, ఏ మంత్రిగారి భార్యో
అతన్ని విందుకి పిలుస్తుంది. అందులో
కొందరు సిగ్గువిడిచి అతన్ని పట్టుకునే
వేళ్లాడుతుంటారు. పైకి మర్యాద నటిం

చీనా, లోలోపల వాళ్ళని ఈసడించు కుని స్త్రీ జాతిమీద తనకున్న కసి తీర్చు కుంటుంటాడు రామగోపాల్. ఇన్నాళ్ళకు తను అనుకున్నది సాధించా నని గర్వపడుతుంటాడు.

అతని రచనలు గౌరవంతోపాటు అతనికి ధనం ఆర్జించిపెట్టాయి. ఏరకమైన అసంతృప్తి ఎరక్కండా, తన కీర్తి ప్రభలు తరక్కండా అతను వృద్ధాప్యంలో అడుగుపెట్టాడు.

అతని జీవితంలో ప్రధాన సూత్రం - స్త్రీ పురుషుల మధ్య నిత్యం జరుగు తుండే ఘర్షణలో, విచిత్రమైన ఆయు ధాలతో జరిగే యుద్ధంలో, సామాన్యంగా మగవాడు ఓడిపోతుంటాడు. పాతికేళ్లు దాటి సంసార యాత్రలో అడుగుపెట్టే ప్రతి వ్యక్తి తన మగతనాన్ని మగువల బాసిన త్యాగానికి గురి చేస్తున్నాడు. తను ఒక్కడే మగువల మనస్తత్వాలు గ్రహించే వాడు గనక వాళ్ళ ఆయుధాలకు లొంగ కుండా తన మగతనాన్ని నిలబెట్టు కున్నాడు. అంతేకాదు. తన దగ్గరగా వచ్చిన ఆడవాళ్ళని నిరాయుధుల్ని చేసి పారెయ్యగల శక్తి సంపాదించాడు. తను ఏమాత్రం కనుసన్న చేసినా తనకి సంతోషంగా దాస్యం చెయ్యడానికి ఎంతో మంది స్త్రీలు సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఆడ దానిమీద అతను అంతిమ విజయం సాధించాడు.

ఒకనాడు క్లబ్బులో కూర్చుని కలెక్టర్ సతీమణితో కబుర్లు చెప్పుతుండగా, ఒక పెద్దమనిషి వచ్చి తనంతట తను పరిచయం చేసుకున్నాడు. తను సబ్ జడ్జి ననీ, ఆరోజే ఆ ఊళ్ళో చార్జి తీసుకున్నా ననీ చెప్పాడు. అతను వచ్చిన దగ్గర్నించి మరెవ్వరికీ మాట్లాడానికి అవకాశం దొరక లేదు. అతనికి రామగోపాల్ వయస్సు పుంటుంది. అతినాగరికసమాజంలో మసలే నియమావళి అతనికి తెలియకపోయినా, మనిషి మాత్రం తెలివైనవాడు కాదు.

అతని అతి వాగుడుకి వెనక అమాయ కత్వమూ ఉంది, హుందా ఉంది. లావుగా కుర్చీకి సరిపడా కూర్చున్న అత నిలో, అంతలావు హృదయమూ ఉందని రామగోపాల్ కి తెలిసిపోయింది. తనకూ రామగోపాల్ కూ మధ్య ఏకాంతం భగ్న మయినందుకు కలెక్టర్ సతీమణి కొంచెం ముఖం ముడుచుకుంది. రామగోపాల్ గ్రహించాడు. కాని సబ్ జడ్జి మాత్రం అది గుర్తించనేలేదు. పైగా అతను తన భార్య విషయం ప్రస్తావించడం మొదలు పెట్టాడు. నాగరిక వాతావరణంలో ఏ పెద్దమనిషి తన భార్య విషయం మరో స్త్రీ ముందు ప్రస్తావించడట. అయితే ఆ సంగతి సబ్ జడ్జి ఎరగడు. కలెక్టర్ సతీమణి లేచింది,

“మిస్టర్ రామ్, రాత్రిమాయింటికి భోజనానికి” అంది.

“అయ్యో! చెప్పడం మరిచి పోయాను,” అంటూ అడ్డు తగిలాడు సబ్ జడ్జి, “ఆయన మా ఇంటికి భోజనాని కొస్తున్నారు. మా ఆవిడ దగ్గరుండి తీసుకు రమ్మంది.”

“ఆయన ఇష్టం. నేను ముందు పిలిచాను” అని వెళ్ళిపోయింది కలెక్టర్ సతీమణి.

“వారికి కోప మొచ్చినట్టుంది” అన్నాడు సబ్ జడ్జి. రామగోపాల్ తనలో తను నవ్వుకున్నాడు.

“మీరు మా ఇంటికి రాగలిగితే సంతోషిస్తాను. సంగతేమిటంటే ఈ వేళ మా ఆవిడ పుట్టినరోజు. మీరు భోజనాని కొస్తే చాలా సంతోషిస్తుంది. పోనీ నేను వెళ్ళి కలెక్టర్ సతీమణికి చెప్పి ఒప్పించ మన్నారా?” అన్నాడు సబ్ జడ్జి.

“అబ్బే! అది బాగుండదు” అని రామ గోపాల్ కొంచెం ఆలోచించాడు.

“సంగతేమిటంటే నండి రామగోపాల్ గారూ! మా ఆవిడ మిమ్మల్ని తప్ప కుండా తీసుకురమ్మని మరీమరీ చెప్పింది.

తను చిన్నప్పుడు మీ శిష్యురాలట, మీరు కాలేజీలో పనిచేసే రోజుల్లో.”

“అల్లాగా!”

రామగోపాల్ సందిగ్ధాన్ని అతని కుతూహలం జయించింది. బహుశా ఆమె ముఖమయినా అతనికి గుర్తుండక పోవచ్చు. అయినా ఆమె ఎవరో చూడా లని గట్టి కోరిక కలిగింది. ఆ రోజుల్లో - అతని కుర్రతనపు రోజుల్లో - అతని అవక తవక గాథ ఆమె అధమం వినిన్నా ఉంటుంది. ఆ తరవాత అతను ఉన్నత పథానికి స్వయంకృషివల్ల ఎగురుతుంటే దూరాన్నించి చూసి ఆ శ్చర్యపడి ఉంటుంది. అప్పుడు కాలేజీలో అవమానించబడ్డ రామగోపాలేనా ఇతను అని అనుకుని ఉంటుంది. తన చిన్నతనపు మూర్తికి, ప్రస్తుత మూర్తికి సమన్వయం ఆమె మనసులో ఎలా జరిగి ఉంటుంది? ఆనాటి మూర్ఖుడిని ఈనాటి మేధావితో ఎలా జతపరచగలిగింది ఆమె!

“తప్పకుండా వస్తాను. కలెక్టర్ సతీ మణితో నేను సర్ది చెబుతాలెండి,” అన్నాడు రామగోపాల్.

సబ్ జడ్జిగా రింట్లో అడుగు పెట్టేసరికి, అతని కెదురుగా వచ్చి స్వాగత మిచ్చింది రాధ. ఒక్క ఊణంపాటు నోట మాట లేకుండా నిలబడిపోయాడు. వయసులో వచ్చిన మార్పుల వెనక అసలు రాధ అత నెరుగున్న రాధ - అలాగే నిలబడి ఉంది, ఆ చూపుల్లో, ఆ నవ్వులో, ఆ కదలికల్లో.

“రండి మాస్టారు” అని అతి సహజంగా, అతి ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించింది రాధ. బొమ్మలాగే వెళ్ళి కుర్చీలో కూచున్నాడు రామగోపాల్. ఎదురుగా బల్ల మీద ఆమె పెట్టిన నిమ్మరసాన్ని కాస్త చప్పరించాక కొంచెం తేరుకుని, అప్పుడు పెదవులమీద చిరునవ్వు మొలిపించ గలిగాడు. మనస్సు కుదుట పడ్డాక అతను తన చిత్త ఛైర్యాన్ని తిరిగి తెచ్చు

కున్నాడు. అనంతంగా నడుస్తున్న సంభాషణలో తనుకూడా సరదాగా పాల్గొన్నాడు.

ఆమె తన ఏడుగురు పిల్లల్ని అతనికి చూపించింది. పెద్దమ్మాయికి పెళ్లయింది.

పురిటికి పుట్టింటికొచ్చింది. ఆమె పేరు రామ. చిత్రమయిన పేరనుకున్నాడు రామగోపాల్. రెండోవాడు అబ్బాయి.

బి. ఏ. పరీక్షకు వెళ్ళాడు. అతని పేరు గోపాల్. రామగోపాల్ మనస్సును ఈ

రెండు పేర్లూ కొంచెం ఆరాటపెట్టాయి. రామ .. గోపాల్. అతను మిగతా పిల్లల పేర్లు వినలేదు.

భోజనాలు చేస్తుండగా సబ్ జడ్జి అమాయకంగా నవ్వుతూ అన్నాడు,

“మీ విషయమంతా మా ఆవిడ చెప్పిందండి. ఆమెమీద వ్యామోహంకొద్దీ మీరు ఉద్యోగానికే నీళ్ళొదులుకున్నారటగా.”

రాధనుగురించి తనకు తెలిసిన విషయాలు భర్తవద్దట ఏకరువుపెట్టా అనిపించింది రామగోపాల్ కి- ఒక్కక్షణంపాటు. ఆ అవకాశం ఇవ్వకండానే ఆ భర్త అన్నాడు,

“అసలు మీరింతటివారవడానికి తనే కారణమంటుంది మా ఆవిడ. అప్పుడు ఆమె మిమ్మల్ని ఆవిధంగా తృణీకరించకపోతే, మీరు ఈ విధమైన ప్రతిభ ఎన్నటికీ ఆరించి ఉండలేరంటుంది.”

తాంబూలాలు సేవిస్తుండగా జిల్లా జడ్జిగారివద్దనుంచి సబ్ జడ్జిగారికి కబురొచ్చింది, ఒక్కసారివచ్చి కలుసుకోమని. సబ్ జడ్జి వెదుతూ రామగోపాల్ ని తను తిరిగివచ్చేవరకూ వెళ్ళిపోవద్దని మరీమరీ చెప్పాడు.

పిల్లల్ని నిద్రపోగొట్టి రాధ వచ్చి అతని ఎదట కూర్చున్నప్పుడు రామగోపాల్ అడిగాడు,

“నీమీద వ్యామోహపడిపోయానని మీ ఆయనతో ఎందుకు చెప్పావు?”

రాధ అతనివేపు అమాయకంగా చూసింది - అతన్ని దూసుకుపోయి ఆ చూపులు అతని వెనక ఎక్కడో కేంద్రీకరిస్తాయి. చటుక్కుని ఆకాలేజీ లెక్కరు హాలులో మొదటిసారి ఆ చూపులు తను గుర్తించినప్పటి దృశ్యం రామగోపాల్ మనసులో ప్రత్యక్షమయింది. రాధ అంది,

“అయితే అది నిజంకాదా?”

సుమారు ముప్పయి ఏళ్ళ తరవాత రామగోపాల్ మళ్ళీ ఒక స్త్రీ సమక్షంలో తబ్బిబ్బైపోయాడు. జారిపోతున్న చిత్తస్థైర్యాన్ని చిక్కబట్టుకుని తీక్షణంగా అడిగాడు,

“నిజంచెప్పు రాధా! ఆ రాత్రి నువ్వు ఎందుకరిచావు?”

“అబ్బ! నాకెంత భయం వేసిందనుకున్నారు, మీ రేంచేసేస్తారో అని?”

“అయితే నన్నెందుకల్లా రెచ్చగొట్టావు?”

“నేనా!.... ఆయ్యో రాత!.... మాస్టారూ! ఆడవాళ్ళని గురించి మీరు రాసేదంతా వట్టి అబద్ధం. అదంతా నిజమని మీరు నమ్ముతుంటే, మీది పెద్ద పొరబాటు.... ఆడవాళ్ళని గురించి మీకేమీ తెలియదు.”

“అలాగా!” అన్నాడు రామగోపాల్ గొంతుకలో కొంచెతనం జతజేర్చి.

రాధ అది గుర్తించనట్లే చెప్పుకుపోయింది. ‘నీ సంగతి నాకు తెలుసన్నట్టు’ రామగోపాల్ ఆమె వేపు చూస్తూ విన్నాడు.

“పాపం మిమ్మల్ని నేను రెచ్చగొట్టినట్టు పొరబడ్డారేమో, నాకు తెలియదు. నేను వట్టి వెర్రిదాన్నండి మాస్టారూ! ఇతరులకి నా మాటలూ నా చేతలూ ఎల్లా కనిపిస్తాయో నాకు బొత్తిగా తెలియదు. అదీగాక అప్పుడు నాకుమరీ చిన్నతనం.... ఆ రోజు రాత్రి నేను ఎంత ఏడ్చానో భగవంతుడికే తెలుసు”.

ఆమె ముఖం ఆ దృశ్యాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ పరధ్యానంగా ఉన్నప్పుడు వెనకటి యావనమంతా ఆ ముసలి ఆకారం తెరమరుగున ఒక్కసారి గప్పుమని వెలిగి రామగోపాల్ కళ్ళకు మిరుమిట్లు గొలిపింది. మెల్లగా తేరుకుని ఆమె రామగోపాల్ వేపు నవ్వుతూ చూసింది. ఇలా అంది,

“నేనేమని ఆశ పడ్డానో తెలుసా మాస్టారూ! మీ రంత దారుణం చేశాక,

మీ మూలంగా నేనంత అల్లరిపడిపోయాక. మీరు మరునాడే మా నాన్నదగ్గర కొచ్చి నన్ను వెళ్ళి చేసుకుంటానని చెప్పతారనుకున్నాను”.

ఆక్షణంలో రామగోపాల్ అంతరాంతరాల్లో ఏదో చురుక్కున పొడిచింది, పశ్చాత్తాపంలాంటిది. ఆమె చిరునవ్వుతో వెనకటి రోజులు ఒక్కసారిగా ప్రతిఫలించాయి. తా మిద్దరూ అనుభవించి ఉండే సుఖాలను ఆమెకూడా విషాదంగా మననం చేసుకుంటోం దనుకున్నాడు రామగోపాల్. వెనక్కి చూసుకుంటే, అతని జీవితం అరవయిఏళ్ళ ఎడారిలా కనిపించింది. అతని మనస్సు దిగులుతో నిండిపోయింది.

“రాధా! నువ్వు సుఖంగా ఉన్నావా?” అని అడిగాడు గద్దదకంఠంతో.

రాధ అతని వేపు కొంచెంగా చూసింది. ఆ చూపులో, ఆ చిరునవ్వులో చెప్పరానంత వెటకారం అతనికి గోచరించింది.

“మా ఆయనలాంటి మగవాళ్ళు నూటికి కోటికి ఒక్కొక్కరుంటారు” అంది, ఆమాటల్లో, ఆ గొంతులో, ప్రేమేకాదు, ఆరాధన కూడా ప్రతిధ్వనించింది. రామగోపాల్ గుండెలు గొంతుకలో కొట్టుకున్నాయి. అతడు చటుక్కుని లేచి వెళ్ళిపోతుంటే రాధ ఆశ్చర్యపడింది.

బయట చల్లగాలికి మెదడు చల్లబడ్డాక తనలో తను అనుకున్నాడు, నిజంగా ఆడవాళ్ళని గురించి తనకేమీ తెలియదని. ఇంక ఆడవాళ్ళని గురించి అక్షరం వ్రాయడానికి తనకు అర్హత లేదని నిర్ణయించుకున్నాడు.

★

సినిమా క్విజ్ - జవాబులు

1. రోజులు మారాయి
2. తారుమారు
3. గుణసుందరి కథ
4. గుండమ్మ కథ